

ΡΩΜΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Χίλια δικτακόσια κι' ἔννενηντα τρία,
κρίσις θὰ ζουρλάνη τοὺς Ρωμηούς ἀχρεία.

Δέκατος δ χρόνος είναι
κι' ἔδρα πάλιν αἱ Ἀθῆναι.

Τῶν δρῶν μαζὲ μεταβολή, — ἐνδιαφέροντος πολὺ.

Ο ΡΩΜΗΟΣ τὴν ιδεομάτα
εἰ δυνήται εἶναι νόος
Ευδοκηρούμενος δὲ θύμοις:
καὶ ἔναντι Ἀθηνῶν τὴν πόλιν
καὶ εἰς τὴν Ἐλλάδα ὅπην
Βουνόρων γὰρ κάτιν χρόνο.

μονον μηδὲ πορφὴ δὲ ρυμανῆ.
κι' δύοτε μοῦ κατεβαῖναι.
ματὶ λεπτὰ δὲν ἔγονα.
καὶ εἰς τὴν ἀλλοδοκίαν.
δῆμος νόσην τὸν ἔντερον.
δέκα φράγματα είναν μένο.

τὰ τὰ δίνει δημος μαρῆ
Κι' ἔνα φύλλο δὲν κρατής
μ' δομος τὸν παρῆ δὲν δίδει.
Γράμματα καὶ συνδρομαὶ
Γιά τὴ σάρξ καὶ τὴ μάρα
— θέμα φράγματα καὶ ὅσδε χάρα.
— ἔγνεις συνδρομητής,
εἴ τὸν φάρο μάρῳ φίλι.
— ἀπ' εὐδειας πρὸς ἴμμ.
κατέ φύλλα μηδὲ δεκάρε.

Νοεμβρίου εικοστή.
Τσελιγκάδες ξακουστοί.

Τετρακόσια δαράντα καὶ νέα
καὶ ρυτήρων παράλατα γεννατα.

Οἱ Τσελιγκάδες τῆς? Βουλῆς
κι' ὁ παληγομοιόργος Φασουλῆς.

Χαρίλας Μάττος, Θεοδωρᾶς, τρεῖς Τσελιγκάδες πρώτης,
ὅπου γι' αὐτούς λυσσομακνά δ κάθε πετριώτικόν.

Θεοδ.— 'Ορι Χαρίλα, ποῦ τὰ ποζ; τὰ προύστα;

Χαρ.— 'Ορι γιαράτ 'τὰ προύστα, γιαρά καὶ 'στοὺς τσο-

ρόπε κι πῶ δὲν πούρυγα θευμάτω κι 'πωρωφ.. [πάνη!..]

Χαρ.— Τὰ τάσια, τὰ πότισα γιά κάπυστο καιρό,

για τοῦτ' ἄγρυπνην νυχτικά κι χιονισμάνικα βράδησ

κι 'δύεις τοὺς ποὺ τὰ πάχυνα... σαν Κρητικά καὶ ουράνια.

Θεοδ.— Κι' ίγου, Χαρίλα, μιά πουρά ωπα παρακαλεμένος;

ήμους τοπονόμων διελάτος, πισπάνος ξακουσμένος,

κι' ήταν γιομάτ' ἡ στρούγγα μου μερύστα κι γίδεις

κι τὰ μαλλήδη τοὺς κούρεις με κυρτερά φαλλίδης,

κι' έσούργα κι' έσούργα κι' εἰς κάθε σούργυμά μου

μετέ μπε μπε 'βελάσινα κι' ἑτρύχινα πυρά μου.

Μά μάνη ημίρα μούρηγαν κι' εύρηθ' ἡ στάνη ζέδεις

κι 'στη' θάνη σου 'τρύπωσαν τάναθεμιτούσανέα,

κι τοῦ Χαρίλαι 'γομίσε 'η στρούγγα μὲ κουπάδα

κι φτων τους νά μη βασκαδούν κι ζεναθεύνον 'σιμένα.

Μάττ.— 'Ορε κι' ού Μάττους ἔρχεται αὐτούς ποῦ δε σές, πάρη

τοῦ πο καλό σας δειγμαρί, τού πογό καλό κριάρι.

'Ένας κανούρος τούς πολιγάκας σας' έκουψε τοὺς βήγας...

εὖ... 'ένας ψυροπρόκειτο 'στη στάνη μου δὲν είχα,

κι τώρα γιά κυττάξτει τὴν στρούγγα μου γιαστή

κι σύρδα γιά τού καθηνός ἀβάσκεκτή του μάτι.

Χαρ.— 'Ορέ ποῦ 'φύτρουσις κι σύ γιατί νά μας κουροιδέψῃ;

Θεοδ.— 'Ορι μέ φούτηγι κι μέ σκριτ τὰ προύστα θά θεύφη;

Μάττ.— 'Ορι γιά τοῦτο, Θεοδωρᾶ, νά κάνης τὴ δουλειά σου...
κλάψε τὴ μαρφή μαρφή σου κι τρέβε τα μαλλήσου

κι μέτρη τού κουπάδου σου, όφι κατακάκυμένην...

άμμι' τι; μουνάχη σάς τους δηδή τουπάνηδες θά λίνεις;

κι' ίμενα τόρος σύνουρις τουπάνη δηδή μι λιγή...

γιά 'έστε τού κουπάδου μου πούς, πάσι... δι' έτι!

Χαρ.— Μί τά 'δικα μου προύστα κι σύ τουπάνης 'γρήκες

κι μέτα 'τούρ ρουβίδη μας πουλή μας παρεμπάκης.

Δύοι μουνάχης κι' ή Βουλή τουπαναρέουσι δέλεις

κι' ίππατο, Μάττους, νά γενής της στρούγγας μας κοπίλει,

κι' θά δέλτε τού χρυσόμαλλου νά πλέσουμε κριάρι

μι' ίμένα θά τού πρέσετε, τούν 'Ελληνας Ιάσονα,

ζέρεις κι πούς τού Σύνταγμας, καλό μου παλληκάρι,

δηδή στρούγγας; δέλει μουνάχηδ, την μείζουνα κι' ίλλασσουνα,

κι' άρχι κι της ίλλασσουνας κι' ίλλη ίλλασσουν νάνει

γιατί τά γιδόπρούστα θ' άρχισουν νά πεινάνε.

Γιά 'έστε τού κουπάδου μου πούς πάσι... χούν, χούν...

νά του σούριξης μάζ βαλά νά δόπτη πούς άκουνι.

Τούς λίγους πούς μουφολύκαψι κι' μέρα μεσημέρι

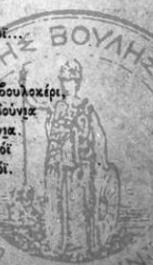
θά μας σφαλόνιν της στρούγγας μας με μαρφή δουλειάρι,

κι' κένα πούσι με άλλονδη βρουτάντας τα κουπάδα

κι ροβελούν απ' της κορφαῖς κι' απόν τούρ γιασούνα.

Γιά 'έστε τού κουπάδου μου... τού πάσι 'στον Τατόι

γιά νά νε τού 'δη κι' ού 'μερσονέρες... ίστη, ίστη, βοή βοή.

Γιάδ' έστε μου, μωρές παιδίσκη, μεγάλη καραμούζα
νά τραγουδήσου θλιβερά τη στάνη τη μουθούζα.

Στρούγγαις, μούργις, προβτάχιξ,
παληστράγοι μὲ μουστάκια,
καρδαρίτσαις,
γαϊδουρίτσαις,
φλογερίτσαις,
λιόραξ, γχλιτσαις,
όλα πήν κὶ πήν κὶ πήν
κι σὰν έχιουρχα σκουρπέν.

Προβτίναις, λαγιαράκια,
τόσα νατόλεονάκια,
βεντουρίτσαις,
μπακιρίτσαις,
κι λιρίτσαις
κι μανδρίτσαις,
όλα πήν κὶ πήν κὶ πήν
κι σὰν έχιουρχα σκουρπέν.

'Η παχιαῖς παχιαῖς λογάραις
γιά τους ζένους τῆς μαγάραις,
βαλιδάκια
κι ξέδακια
γιά ηδακια
κι λεδάκια,
όλα πήν κὶ πήν κὶ πήν
κι σὰν έχιουρχα σκουρπέν,
κι μᾶς ήταν γρεφτό
νά μην γουμι άμερτο...
πούσα φανεί κι αὐτό;

Σές λίμν πούς μουφλούζεψα κὶ σίς μοῦ τραγουδάτε,
εσς λίμν πούς μουφλούζεψα κὶ σίς χουφτόποτε.
Πατιόδη μ' σ' οὖν θέλτε κανουνιά, πού τούς μπαλό γανόνι,
ιμένα νά δουτήστε τούν πρώτο καπετάνο,
κι' ίγου χουρις νά σηκουμιάθε ρίζου του κανούν
δέκα βολαΐς καλλίτερα κι' άπον τουν Καραπάνο.

Σές ίγναλ' άστρουρρόσωπος μὲ τά πουλλά μας χρέι,
ιγου πουλλά σες μίλησα κι' έκουμη θά μιλήσω,
κι' λάτι τώρα γυρι μου, μωρέ τουσπανερε,
γιά νά μὲ πασταλίψει ψηκούρτη σακουλίσο.

'Ιγου μέσαβαθράστης μουνάχα τὴν Ἐλλάδα
κι' ξόνωτη τὴν ἑκαμα τοῦ Φαραὼ γελάδα,
οὐλὸν τοὺν κόμης ἐσκέψει ἡ βροντήρη φωνή μου
κι' ίγου βαρῶ τοὺν δανειστάς μι Φεσουλῆ σκοτώστερχ...
Ἐτο' εἶπε μισσ 'στὴ Βουλὴ τοῦ πρώτο λαγυμηνί μου,
τοῦ 'στοὺς Ιγκλέους τότειλα γιά δείγμα κι γιά μόστρα,
κι καθ' Εβραίους μασκαρές ἱρρήτηται νέ γάρη
τοῦ πηλού μου λαγυμηνού τού μαλλικρο τουμάρι.

'Ιγου πουλλάς σες ἵματα κι' ἀκούμη σας μαθίνω,
ιγου, μωρή, γιά Σύνταγμα μι γλάπτης κι πεθαίνω,
κι' η στρούγη σάν διν γινεται κοινούσσελτικός
πέφτω κι σεληνιδέσμιοι σάν ἐπίληπτικός,

κι' ἄφρους ἄπον τει στόμη μου κι' ἄπον τη μύτη βγάζω
κι μία σκουρία κόκκινη σάν παπκρύνω βάζω.

'Ιγου, μωρέ, τι νά σας 'πώ... κι' ἀν γλέπω πώς πινάτε
μέ στάνει πούς μὲ τοὺς θεούς ή μαντρα κυβερνάτει...
οὐδὲ θεσμούς γιά τὸ Θεό μὴ στάξη και μὲ βρέχη
κι' ἀν δὲν φιλάτει τοὺς θεούς κακή θουλειάθε τρέχη.
Μὲ τούτους σας έζιφαμε, μὲ τούτους θά σας ζιφωμε,
μ' αὐτούς ιμουρχαζείφαμε, μ' αὐτούς θά μουφλουζείφαμε.

Κι' άν τοὺς θεούς ιφύλαγη κι' ού Μῆτρος δ τουσπάνης
ού τόπος μας δὲν θάτανε τοῦ κόμησ μπεχλιδάνης...
μ' αὐτὸν χρεωκούπηταισ σε μάνη έζηντηα
γιάτη γιά στρούγης 'γρήγορα τούς οφίξε μανίκ,
κι τάρα πους φαλίραμε κι' ίγου δὲν σας τού κρύω,
κι' ού Μῆτρος φταίσι μουνχα... ίγου τα χέρια νίβω.
''Αν τοὺς θεσμούς δὲν έκλατησι μέ χίρια σε ποδερά
ή λιρικις ἄπον 'πάνω μας θά φευγανε σάν οξερρειά.

'Ιγου, ορέ, σας ἵματα τού πους νά μή χαζίνετε,
τού πους νά δανειδόσαστι κι πους νά μουφλούζετε,
κι νά τό σκούλης 'στη Βουλή κι νά τό κουκουνίζης
κι νά τό κράτης δυνατά χουρις νά κουκινίζη,
ιγου, ορέ, μ' οὐρένειας Ιγγλέμικεις σας 'ολαζεωσα
κι' ίγου μέ πόρους όλ' ἀνγκαλι ούς τώρα σας 'παλάζωσα.

'Ιγου, ορέ, σας 'γνώρισα μέ Λόες κι μέ Ρού
κι φέν ντι σέπλα 'γενίκατε κι' άνθρωποι τού καιρού,
ιγου, ορέ, σας ἵματα τά φοντα κι τά χρέι
κι νά τόσ μαθώ 'γρήγορα νά βγαίνετε σε ποργάνη
ξυπόλυτοι, ξεβράκουσι, παλεγκαστόσαρχις,
χουρις ἐντύπουσι καμμιά ή γδύμνικ νά σας κάνη.

'Ιγου σας ίκουβάλησα κι βράγκους χασουμέρρος,
ιγου, ορέ, σας ἔκανα ζητιάνους κι παγκιέρρος,
ιγου τούς σες έδασεκάλησα κι γιά θεσμούς κι νόμους,
ιγου, ορέ, σας ξνοίξα παντού σιδηρούρρομένους,
κι' ίγου ίλιν προκοπού κι τά 'δικά μας μέρη
κι' ίγρια τού Ρουμαϊκο Βασιλείου κι' αύτο,
κι' άπον τ' 'Άγριν μάχαρα τραβήξεις στού Κρυονέρι
κι μίσα 'άπ' τα Καλάβρυτα τραβήξεις στού Διακοφτό.

'Ιγου κι τρία δέρα βατσίδια πρού καιρού
κι τώρα θά τά δισσούμε εἰς τὴν Κρημμυδάρρου,
ιγου, ορέ, σας 'τάσσα 'στην έρημου μέ μαννα
κι μέ ρουσέτη δυνατού κι μπόλικοι μπαξίσι,
κι' ίγου, ορέ, σας δικουέκα μέ μιά φονή καυπάνα
πούς κι' ή Γελλαξ προυωρίσται νά ζήση κι θά ζήσῃ.

Θεοδ.—Κι' ίγου τη λύρα μου βαρώ, κι' ίγου τη λύρα παῖδεω
οὐδὲν τού Λευδόβικο μας, τούν πρώτο Βυζαρέζο,
κι' ίγου μέ δεύτην τραγουδώνται τη μάρτη μας τη μάρτη
κι τά μπαλά σου Θεωρή, μου λένε, κι μιά λύρα.

Μά δὲν μου λιέτε, μέ παιδίσκη, πούς έτοι 'διστυχήσαμε;
μηνά πολέμους κανέμε, μηνά κι' έναυμαχήσαμε;

Ἐξου ἀπο τούν πόλεμου ἐκείνουν τούν Βουλγαρικού, ποδούσι κι τού χέρι μου τού πολυκανακάρικο κι μήτε ἄγριασκα φωνή, φωνίσαι κι φωνάρι, κι κούλοχρης πάτησαι κι' λιγού στὴν ἀγκάναρφα, κανίναν ἔλλουν πόλεμου ὅπο και δὲν θυμάμαι κι ξένογκτος σηκόνουμα κι ξένογκτος κοιμάμαι.

Κι' ίμενα τώρα, ρι παιδία, μ' ἀνάβουν τὰ καντούλιξ, μᾶ για τῆς τόπαις γόνυμνις μας κι τῆς μουρδούζαρις εἰς Μήτσους φταιει μουναχά μαζί με τοὺν Χαρδίλιξ... ιγού, ὁρέ, δὲν έμαθα νά ρίχουν μπαταριαίς, ιγού μουνάχα για θεσμούς του γεπαγκανούνων, ιγού κι τῆς μπαταριέτας μου για δάυτους ξερρόνων, κι χέρια κι ποδάρια μου κουμπάτικ όπο τὰ κάνω... με τοὺς θεσμούς γεννήθηκα, με όστιους θεο πεθών.

Τούν κι' ἀν μουρδουζίφικμε μέ τὴν θλευτεῖαν πτραψώ μανού τοὺς θεσμούς σάν 'Αθηνα βουώντες, ιγού 'μαι γέρο πιστίκες κι γέρος τού Μωράξ, τού σκηγέτρο κι' ὁ βρυκόλακας 'Ανακούλης κι' Ήφωπής, κι' αὐτούς ποῦ καθετεῖ 'ψηλά κι' μέρε νύκτα κραίνει τι γέννης, τι γένεται, κι τι μπουρεῖ νά γένει, άμελος πρέπει τὴν Βουλής τῆς στρούγκας νά σκουρπίσῃ, ἀλλούς του κεφαλαίου του 'στους τοχεῖς δεκτυήσῃ, κι' ιγού, ὁρέ, την λάρη μου 'στη ράχη μου φορτώνω πέραν τού στρατί στρατί, στρατί του μουνουπάτη, κι μιά κι δόρ 'στης Καρκαλούς του καμπούν ξεσπαθώνω κι τότε συχευθάτε πιά κι κράτους κι Πλάτι, κι μόνος μου σάν Ρεοβίνιον 'στην ήρημου στενάζω κι ὁρί πάρε όχι εάρημακ για νά πολημά φουνάζω.

Λαγηρνάκια μ',
λαχανάκια μ',
γατίνακια μ',
κόρδονάκια μ'.
Διά πώ κι πήν κι πήν
κι σάν δρυμούρα σκουρτέψ.

Μῆτ. — Κουριγάζετε τριγύρου μου, καμίανε προύστατα μου, κι' λιγού με τὴν φλουρέρα μου θε σκούρο τούν σεντάτα μου. Οι δὲλ ἀρχιτουσανάδες κι πρωτουκαπετάνει τὰ λυσσακά τους έφαγαν για τὴν δική μου στάνη, κι κάνουν ποὺς με περγαλούν κι ποὺς δὲν μὲ φθένει κι' ούλοι τους σάν μαντρόσκυλα ριχτήκαν για μὲ φάνε.

Γάλ κάτι: φεύντηγγ κι γιά σκρίτ έχομηκαν 'στούν Μῆτσο κι πολεμούν κι πολεμούν μὲ λάστα κι καρπίτο, μας 'στην Βουλή χιριποχατά χουρεύεται τού καγκάλι κι μ' εἴπον τού Βασιλέρα στευλίτη κι κουπέλη, αι λίν πούς τους μουρδούζεψι κι γιά τὰ σκρίτ πεινήν κι' δόρ τους ούλο κι θεσμούς 'στ' αιτιά μου κοπανάγυ. Κι' ού Κώτσος τῆς Τριπολίτεσσες ού γέρο-Πιέτ, κι' δέκινος λύστατε μὲ τὴν στρούγκα μου, κι' ἄγνηκ' ένας θρῆνος!... αι 'στού Σουέδι μὲ κάλεσμα για νά μουνουμαχήσουμε αι έτοις ἀπλάκιαν κι' ούς έτυχε τού γειτίκα μας νά χύσουμε, τηνγάμε κι' έγκλαμε κι ούς ούμος μας πιστότελο καινούν, μαρίς παιδιά, δὲν έπιχε τού βάθι, τούπα «τέλ καινούργια σου μὲ τὶ τάχις γηράτε»; μούπε «αχ! δὲν πλένουν τὰ μυρικαναδιμάτατα,

κι' ετοι πού λήτε, ρέ παιδιά, κι' ού γέρο Πιέτ κι' δέκινος λέγηκας 'στα γεράματα κι μουνεμάχος φίνος.

Κι μές 'στούν τόσο χαλασμό κι μές 'στούν τόσο κρότο βαζώ τούν Βάτεξια μου, τούν μοιρόγ μου τούν πρώτο, πού τά μεγάλα δόντια του βαθεῖας 'στού κρίας μπήγει, κι μέ καρπόσαις δαγκουνικάς τους στράνει 'στού κυνήγη. Κι σάν γρακικών νε μεν λίν 'στού τόσο νταβατούρι τού πούς μ' έμινα 'σπισε τού δέντρου νά κουφαλά, τότες θυμάμαι, ρέ παιδία, έπειν τού γαϊδούρι, πού 'στον θυμό του έβρισε τού πετενό Κεφαλά. Για τίπτα δὲν σας έρταιξα κι' ιγώ νά κακοσείρης κι' ού κλήφτης βαζώ, τη φωνή νά φυγ' ού νοικοκύρτης.

(Οι δύο Κώτσοι έρχονται πικασμάνοι φιλικώς, δε Κώτσος τῆς Τριπολίτεσσες κι' δ Προσόδος ειπωτικά).

Προ. — Βαρδάτε κι' ού τουσπάναρος τῆς 'Αρτας νά περάση κι' αὐτούνας μὲ τὴν Πρόσδου προυώρισται νά δράσῃ... μὲ τού γαλάτου τούν άφρο γιαμίζω τῆς καρδαρίες μου κι κέτω ἀπ' τὴν Πρόσδου ξαπλώνω τῆς ποδάριας μου. Μουνάχα τούν Σταυρόποτού τραβώ κι τούν Κάρη, σεις πελομαρτόρικά την στρούγγα μου φυλάξι, μά θάν' άρχιμος 'γρήγορα μαζί σας παναγούρι... δε κάνει προύστα πουλά κι' ιγού μὲ τού κελεί... έγω κι γρόσα δυνατά για νά περιουδένω, κι' άλπητα για προύστα κι μούργους νά ξουδένω. Για δέστε τι τουσπάναρος, 'ψηλούς σάν τά γκαμήλια, κι' ιγού μουνάχας δενοίξα τά μάτια τού Καριλιά, κι τώρα κουκουρεύεται μέ τὴν δική μου γνῶση, ἀλλ' έστι Δίκης ουφελάμος κι θε του μετανούση.

Μῆτ. — Καλάς τουν κι τούν γέρο-Πιέτ, πού λύσταξε μ' έμινα. Πιέτ. — Τούν, ὁρέ, μουφούζιψι κι χεδητα κι γά σίνα, κι' η μοιλιά μι τά πιστά, ρέ Μῆτσου, θά σοδ δώκη... Μῆτ. — Όρι, γιατί... μη σάρφατα κι' ιγού του πιρνούκοι; Πιέτ. — Εσύ, ὁρέ, τα γίλος μου 'στην στρούγγα σου τα πήρες κι' ήρημος μέ παρτέστης για νά μέ τρων νά φειρες, κι για νά 'βρα φωρόγιδα γυρίσου μέ φανάρι.

Μῆτ. — Τί σου κατέβη πιστόκος να γέννησε 'στα γεράματα; ή στρούγη δέλτα λεβητά κι νεάτα κι' δλλά πράματα, γιατί ού καθε τολμήγακα πολλών καύμούς τραβουά... Πιέτ. — Τουσπάνος σίχως προύστα!... ώχ! βαΐ, βαΐ, βαΐ... Μῆτ. — Οθοσωνής, καύμενη Πιέτ, σού πήρε κίτουν Λάπτα... Πιέτ. — Ορες λεπιουνάκιού τουπίλιτ στηλιέρι μέ τὴν κάππα.

(Ολ' οι τουσπάνοι πλένονται κι μέ τῆς γκλίτεσαι δίρνονται, κι' αιματωμένοι κι' άγριοι 'στης λάσπες καλδεσίρνονται, δόπταν αίφνις έρχοται κι' δ μούργος Φασούλης και βάσι τέ γαυγίσματα 'στην πόρτα τῆς Βουλής.)

Φ. — Γαΐ! γαΐ!... σταθήτε μάστηγμή, άρχιτοσπαναρέσι, ταιμπούρια, εκνίπες, κόριζες, άφριδες, άρουραίτε... Την πείνα για λαληρούματα 'στο τέλος μας άρνηστε και δίρνωντας τα στήδοι μας γαντζίζουμε ερθήνετε, και με θεσμούς, παραθεσμούς, και στρούγκας μας ψάρηστε, πεν κακό φόρο νάχετε ἀλλοδια κι' ἐπ' ἀλλοθία.